

Vergaderjaar 2000–2001 Nr. 261a

27 675

Oprichting stichting Virtueel kenniscentrum IT en Recht

Nr. 2

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 3 juli 2001

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 3 juli 2001.

Het oordeel dat de voorgenomen rechtshandeling een voorafgaande machtiging bij de wet behoeft kan door een van beide Kamers worden uitgesproken uiterlijk op 15 september 2001.

Bij de termijn is rekening gehouden met de recesperiode van de Tweede Kamer.

De vaste commissie voor Justitie¹ heeft de minister van Justitie de volgende vragen ter beantwoording voorgelegd over diens brief van 10 april 2001 inzake de oprichting van een Virtueel kenniscentrum IT en Recht (27 675 nr. 1). De minister heeft deze vragen beantwoord bij brief van 3 juli 2001. De vragen en antwoorden zijn hieronder afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Swildens-Rozendaal

De griffier voor deze lijst,
Stahlie

¹ Samenstelling:

Leden: Swildens-Rozendaal (PvdA), voorzitter, Van de Camp (CDA), Biesheuvel (CDA), Scheltema-de Nie (D66), Zijlstra (PvdA), Apostolou (PvdA), Middel (PvdA), Van Heemst (PvdA), Dittrich (D66), Rabbae (GroenLinks), Van Oven (PvdA), Kamp (VVD), ondervoorzitter, Rouvoet (ChristenUnie), O.P.G. Vos (VVD), Passtoors (VVD), Van Wijmen (CDA), De Wit (SP), Ross-van Dorp (CDA), Niederer (VVD), Nicolai (VVD), Halsema (GroenLinks), Weekers (VVD), Van der Staaij (SGP), Wijn (CDA) en vacature PvdA.

Plv. leden: Wagenaar (PvdA), Balkenende (CDA), Cörüz (CDA), Van Vliet (D66), Duijkers (PvdA), Kuijper (PvdA), Albayrak (PvdA), Barth (PvdA), Hoekema (D66), Karimi (GroenLinks), Santi (PvdA), Luchtenveld (VVD), Slob (ChristenUnie), Van den Doel (VVD), Rijpstra (VVD), Rietkerk (CDA), Marijnissen (SP), Buijs (CDA), Van Baalen (VVD), Van Blerck-Woerdman (VVD), vacature GroenLinks, De Vries (VVD), Van Walsem (D66), De Pater-van der Meer (CDA) en Arib (PvdA).

1

PriceWaterhouseCoopers (PWC) stelt in haar rapport dat het virtueel kenniscentrum de potentie heeft uit te groeien tot een internationaal erkend centrum indien in korte tijd grote slagvaardigheid wordt getoond. Hoe verklaart u dat sinds het rapport van PWC uitkwam alweer bijna zes maanden verstreken zijn? PWC stelt drie ontwikkelingsfasen voor (nationale start, Europese uitbreiding en wereldwijde dekking). Kunt u uiteenzetten hoe hij het tijdpad voor deze fasen ziet, afgezien van de drie maanden voor het pilotproject?

De periode is benut om het vervolgtraject goed in te zetten. PWC gaf aan dat er sprake is van risico's. Veel aandacht is besteed aan het minimaliseren daarvan, vooral aan het vergroten van het draagvlak. Ook kost het doorlopen van de wettelijk voorgeschreven procedure voor de oprichten van een stichting door de Staat, enige tijd. Deze procedure is medio februari ingezet.

Het is de bedoeling om na een geslaagde pilot een snelle internationale uitbouw te realiseren. De exacte aanpak is afhankelijk van de resultaten van de pilot. Ik verwacht dat internationale uitbouw in 2002 aan de orde zal zijn. De voorwaarden die ik stel bij de subsidie, zullen bepalingen bevatten over het tijdpad.

2

PWC geeft aan dat medewerking van contentproviders essentieel is voor het welslagen van het project. Hoe wilt u die medewerking verzekeren en op welke wijze zullen de intentieverklaringen van contentproviders een rol spelen in de verdere besluitvorming rond het kenniscentrum? Wilt u de Kamer informeren over de vorderingen op dit gebied?

Met degenen die een intentieverklaring hebben ondertekend, zijn gesprekken gevoerd over de invulling van hun medewerking. Deze varieerde van het (tegen betaling) beschikbaar stellen van content, tot het (tegen betaling) voorzien in de «hosting» van het kenniscentrum. De medewerking van contentproviders zal worden verzekerd door met hen concrete afspraken te maken over het beschikbaar stellen en het actueel houden van hun informatie, bijvoorbeeld in de vorm van service level agreements. Dit geldt in de eerste plaats voor de pilotfase, voor de periode erna zullen vervolgsafspraken worden gemaakt. De vorm en inhoud van deze afspraken zijn mede afhankelijk van de resultaten van de pilot. Overigens is de aard van de mogelijke contentproviders divers. Content is onder andere aanwezig bij universiteiten, bij de overheid, bij (juridische) beroepsverenigingen en bij beroepsbeoefenaren. De benadering van hen verdient elk een eigen aanpak. Ik zal de Kamer informeren over de vorderingen op dit gebied. Een aangewezen moment daarvoor zal zijn wanneer de pilotresultaten bekend zijn (najaar 2001).

3

Welke partijen zullen betrokken zijn bij de startfase van dit centrum?

Bij de startfase van het centrum zijn vanzelfsprekend het ministerie van Justitie en de (nog op te richten) stichting Virtual Knowledge Centre IT and Law betrokken. Ook zal PricewaterhouseCoopers betrokken zijn. In de pilot zal worden gewerkt met content van het Centrum voor Recht Bestuur en Informatisering (KUB) en van het Instituut voor Informatierecht (UvA). Daarover worden nu afspraken gemaakt. Het bestuur van de stichting zal bestaan uit personen die vanwege hun persoonlijke kwaliteiten en affiniteit met het onderwerp als bestuurslid worden voorgedragen. Het bestuur zal worden geadviseerd door een raad van advies. In de statuten wordt opgenomen dat die raad tenminste bestaat uit een vertegenwoordiger van de Minister van Justitie, maximaal drie personen met een

bijzondere affiniteit met de wetenschap op het terrein van IT en recht, een persoon met een bijzondere affiniteit met de internationale gemeenschap IT en recht, een persoon met een bijzondere affiniteit met de IT sector in het bedrijfsleven, een persoon met een bijzondere affiniteit met het juridisch bedrijfsleven en (facultatief) vertegenwoordigers van de Minister van Economische Zaken en van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

4

In hoeverre zijn waarborgen ingebouwd dat dit centrum de klassieke universitaire beleidsterreinen zal overstijgen?

Er is een zekere overlap in activiteiten van het kenniscentrum en hetgeen universiteiten doen: beide zijn gericht op informatieoverdracht. Het kenniscentrum is daarbij echter niet gericht op het feitelijk verrichten van onderzoek of het geven van onderwijs, maar beoogt een interactieve verbinding te leggen tussen belangstellenden in het werktein van IT en recht. Onderdeel van de werkzaamheden van het kenniscentrum zal bijvoorbeeld ook kunnen zijn: een «who is who», het formeren van nieuwsgroepen en een signaalfunctie naar belangstellenden. Daarbij komt dat niet alleen de universiteiten content zullen aanleveren, ook andere informatie dan informatie van universiteiten komt via het kenniscentrum beschikbaar. Ik verwijs verder naar de beantwoording van vragen twee en drie, waaruit blijkt dat bij het centrum meer organisaties zijn betrokken dan de universiteiten.

5

Hoe is de betrokkenheid van de gemeente Den Haag als mogelijke vestigingsplaats en eventuele medefinancierder vorm gegeven?

Er is gekozen voor Den Haag als vestigingsplaats. Eventuele medefinanciering door de gemeente Den Haag maakt aanzienlijk meer kans na een geslaagde pilot. De suggestie om de gemeente Den Haag de benaderen voor medefinanciering, zal op dat moment graag worden opgevolgd.

6

Waarom wordt de subsidie niet voor vijf jaar met een zelfde jaarlijks bedrag (1,5 miljoen gulden) toegekend?

Het is de bedoeling dat de stichting financieel op eigen benen komt te staan. Daarom is het te vroeg om nu te beslissen dat de subsidie niet voor drie jaar, maar voor vijf jaar moet worden verleend. Het «Ontwerp Virtueel Kenniscentrum IT en Recht» geeft aan dat een eerste «cash flow» berekening ertoe leidt dat het centrum de eerste drie jaren niet «break even» zal draaien (p. 5). Na drie jaar vindt een evaluatie plaats, waarna wordt bezien in hoeverre een verdere subsidie in de rede ligt. Subsidie voor de duur van vijf jaar is derhalve niet uitgesloten.

7

U kiest voor een stichting als geëigende rechtsvorm voor het kenniscentrum. Op welke wijze zult u vooraf zaken als rapportage- en evaluatieverplichtingen voor de stichting vaststellen? Op basis van welke criteria zal u de activiteiten van de stichting evalueren? Is de Algemene Rekenkamer, overeenkomstig art. 63 van de Comptabiliteitswet, om advies gevraagd bij de oprichting van de stichting (of zal dat gebeuren) en zult u de Kamer over dit advies informeren?

Een stichting is de geëigende vorm omdat zij als rechtspersoon een subsidie kan ontvangen onder behoud van voldoende afstand tot Justitie. Partijen hebben aangegeven deze afstand van belang te vinden.

Rapportage- en evaluatieverplichtingen worden opgenomen in de subsidievoorwaarden. Deze worden niet opgenomen in de statuten. Dit omdat ervoor wordt gekozen de structuur van de stichting zodanig vorm te geven dat de statuten niet behoeven te worden gewijzigd wanneer de stichting onafhankelijk van een aanmerkelijke subsidie van Justitie doorgaat. Naar een dergelijke onafhankelijkheid wordt gestreefd. Over de vormgeving van de rapportage- en evaluatieverplichtingen is op ambtelijk niveau contact geweest met de Algemene Rekenkamer. De Kamer zal worden geïnformeerd over het advies van de Rekenkamer.

Kernvraag is wanneer het kenniscentrum als geslaagd mag worden beschouwd. Het doel van de subsidie is om het opzetten van het kenniscentrum financieel mogelijk te maken. Na de startfase (en eerste uitbouw) zou het centrum financieel op eigen benen moeten kunnen staan. Het gaat erom een financieel zelfstandig centrum op te zetten, dat voorziet in een behoefte aan kennisoverdracht die de betrokken partijen (op dit moment) niet zelf voor elkaar kunnen krijgen. Belangrijk criterium is derhalve ook of de markt het inmiddels wel zelf kan doen.